

Тапсырма:

Берілген аңызды оқып шығыңыз.

Көлдің жалпы ауданы 16,5 мың шақырымды құрайды. Пішіні жарты айға ұқсас. Оның ұзындығы 600 км, ал ені 70 км-ге дейін жетеді. Ең терең жері – 26 метр. Геологтардың пікірінше, ол 35 000 жыл бұрын пайда болған.

Ежелгі аңыз бойынша,есімді сиқыршының, Іле деген қызы болған. Ол өз қызын ең мықты жігітке күйеуге шығарғысы келген. Осы мақсатта сайыс өткізіп, оған ең бай жасауыңгерлер мен көпестер қатысты. Бірақ, бұл байқауда қарапайым бақташы Қаратал жеңімпаз атанып, Іле екеуі түнде әкесінен қашып кетті. Бұған ашуланған оларды өзендерге айналдырды. Ал, сиқыршының өзі, екі өзеннің қосылуына жол бермеу үшін, көлге айналды. Аты аңызға айналған бұл көл өз ерекшелігімен танымал.

Сұрақ:

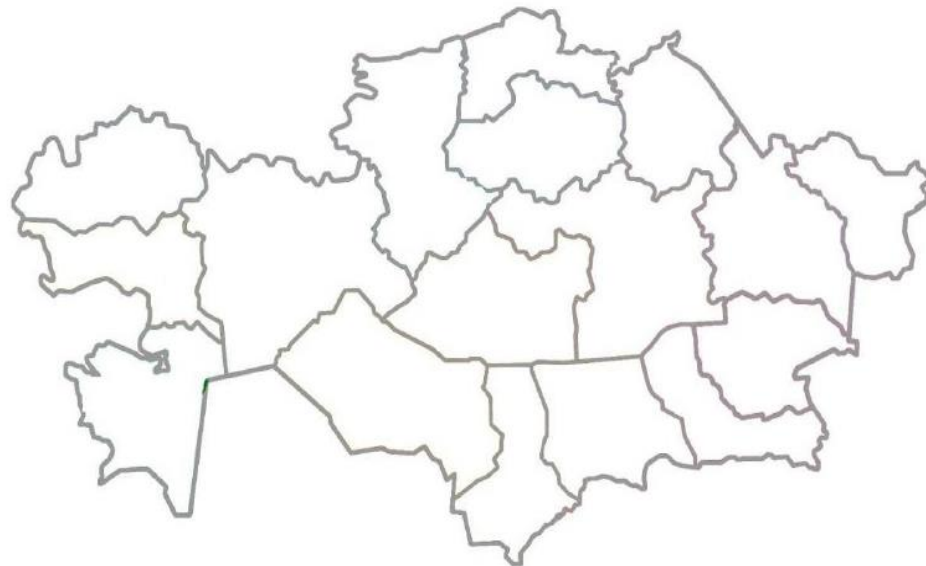
1. Көлдің атауын тауып, географиялық орнын сипаттаңыз

2. Көлдің ең негізгі ерекшелігін және себебін анықтаңыз

3. Көлге құятын өзендерді атаңыз

4. Мәтіндегі гидронимдерді кескін картада бейнелеңіз

5. Мәтіндегі гидронимдердің көрсеткіштерін талдаңыз (ұзындығы, аумағы, тереңдігі, су жину алабы)

Дескриптор:

- көлдің атауын анықтайды; 1б
- көлдің ерекшелігін атап, себебін талдайды; 1б
- көлге құятын өзендерді анықтайды; 1б
- аталған гидронимдерді кескін картаға түсіреді; 1б
- гидронимдердің көрсеткіштерін талдайды. 1 б

Тапсырма: Қазақ гидронимдерін жіктеп, мағынасын түсіндіріңіз және транслитерациясын үш тілде ұсыныңыз

Іле, Балқаш, Ертіс, Құсмұрын, Қамбаш, Корженевский, Үй, Ертіс-Қарағанды, Қапшағай, Бұқтырма, Рахман бұлағы, Жайық, Алакөл, Индер, Сырдария, Шардара, Нұра, Көксарай, Инылчек, Ырғыз, Шүлбі, Алмаарасан, Теңіз, Вилесов, Достық, Обаған, Үлкен Алматы, Торғай, Арыс-Түркістан, Биесойған, Шокальский.

Дескриптор:

-географиялық нысандарды топтастырып, кестеге түсіреді 1 б -мағынасын түсіндіреді; 1 б -транслитерациясын үш тілде ұсынады; 1б

Өзен	Көл	Мұздық	Канал	Мағынасы	Үш тілдегі транслитерациясы

Тапсырма: Қазақ гидронимдерін жіктеп, мағынасын түсіндіріңіз және транслитерациясын үш тілде ұсыныңыз

Іле, Балқаш, Ертіс, Құсмұрын, Қамбаш, Корженевский, Үй, Ертіс-Қарағанды, Қапшағай, Бұқтырма, Рахман бұлағы, Жайық, Алакөл, Индер, Сырдария, Шардара, Нұра, Көксарай, Инылчек, Ырғыз, Шүлбі, Алмаарасан, Теңіз, Вилесов, Достық, Обаған, Үлкен Алматы, Торғай, Арыс-Түркістан, Биесойған, Шокальский.

Дескриптор:

-географиялық нысандарды топтастырып, кестеге түсіреді 1 б -мағынасын түсіндіреді; 1 б -транслитерациясын үш тілде ұсынады; 1б

Өзен	Көл	Мұздық	Канал	Мағынасы	Үш тілдегі транслитерациясы